

Václav Franc

RÓZA

BYLA JSEM NULA DEVÍTKA

Václav FRANC

RÓZA

aneb

BYLA JSEM NULA
DEVÍTKA

PROLOG

Nula osmička mi říkala, že nás stejně zlikvidují, protože jednou ten podvod praskne. A my jako svědci budeme muset zmizet, abychom nemohli mluvit, abychom nemohli podat svědectví o tom, jak to všechno bylo.

I.

Vyjíždím zdviží do dvaasedmdesátého patra. Představuji si, že každé patro znamená určitý úsek odloučení. Kdybych si změřila krevní tlak, atakovala bych zcela určitě rekord. Jak to zvládnou? Jak bude vypadat? Otázky bombardují moji centrální nervovou soustavu. Jak je to dávno, co jsem ji viděla naposledy?

Raději nevzpomínat. Zdviž se zastavuje. Jsem na místě. Jak dlouho jsem na tento okamžik čekala? Jak dlouho o něm snila? Mnohokrát jsem ztrácela naději, že ji ještě někdy uvidím.

Chodba je dlouhá, konečně na dveřích uvidím její jméno. Rozálie Schrenkl. Mám asi horečku. Jaká budou naše první slova? Poznám ji? A ona mne? Prý si demence vybírá svou daň, jak tvrdil její lékař.

Mám zaklepat, nebo rovnou smáčkout knoflík a otevřít dveře? Rozálie Schrenkl. Opakuji si pro sebe.

Ťuk. Ťuk. Ťuk.

Chvilí je nekonečné ticho. Pak slyším nějaký hlas.

„Volno,“ zřetelně slyším, ale nevybavuji si, jestli je to její hlas, nebo počítačová verze lidského hlasu. Za ta léta jsem zapomněla i její hlas. Vidím ji stále na fotografii, to byla ještě mladá. Pár let po svatbě. Je to vlastně jediná společná fotografie mých rodičů, kterou vlastním. Divím se, že mi ji nesebrali.

Usmívají se. Jsou šťastní, alespoň tak vypadají. Celý krásný život před sebou.

Dveře se pomalu otvírají. Na první pohled si všimnu postele. Vedle malý stolek a pojízdné křeslo. Na něm sedí stará žena. Vrásky v obličejí se pokouší o úsměv. Šedé neupravené dlouhé vlasy obkružují obličej. Hledám v něm známé rysy. Něco málo má společného s onou fotografií. Výrazný nos a černé oči. Vpadlé černé oči.

„Mami,“ řeknu a slyším, jak jsem polkla na sucho.

„Holčičko?“ slyším odpověď. Na konci s otazníkem. Holčičko? To znamená, že mě nepoznala, není si zcela jistá, že jsem její z její krve.

„Mami, hrozně jsem se na tebe těšila,“ chci ji obejmout a políbit.

Odtáhla se. Její reakce mě překvapila, čekala jsem, že i ona je ráda. Po tolika letech opět obejmeme svoji dceru. Těšila se?

„Počkej, Holčičko. Chci se tě na něco zeptat,“ zarazila se a začala si mě dlouze prohlížet.

Její pohled mě pálil na tváři, jako kdyby mi na čele vypaloval cejch. Nebo jen nějaký stroj s rentgenovými očima hledá čip?

„Kdy jsme se viděly naposledy?“

„Naposledy? Vždyť si to musíš pamatovat stejně jako já. Bylo mi patnáct a odjížděla jsem do výcvikového střediska pro lety do vesmíru, jak sis přála,“ vysypala bych ze sebe klidně o půlnoci.

Je to již dávno, strašně dávno, možná se mi to jen zdálo, přesto ještě dnes vidím scénu jako z nepodařeného filmu. Mám u nohy jako poslušného psíka těžký kufr, objímáme se. Jsem vlastně ještě dítě a odcházím z domova.

„Mami, já zůstanu doma,“ snažím se ještě naposledy zlomit tvoje pevné rozhodnutí.

„Ne, pojedeš,“ trváš na svém. „Je to jediné řešení, jak prožít život jinak.“

„Ale, mami,“ namítám. „Já chci žít s tebou!“

Slzy mi tečou po tvářích, ale ty jsi jako skála.

„Běž už, nebo ti to ujede,“ říkáš bezcitně.

Opravdu se mě chceš zbavit? Nerozumím tomu všemu. Netoužím po slávě. Představa, že se už třeba nikdy nevidíme, mi drásá srdce.

„Mami, prosím,“ naposledy tě obejmou.

„A pamatuj si, Holčičko, nikomu nevěř!“

Tvoje poslední slova slyším jako ve snu na stupátku rychlíku. Mávám. A pak se mi vzdaluješ. Vzdaluješ. Navždycky. Navždycky?

„A pamatuješ si, Holčičko, jaká byla moje poslední slova tenkrát na nádraží?“

Ona mě snad zkouší, ale proč?

„Nikomu nevěř!“ odpovídám a je mi smutně. Schůzku s matkou jsem si představovala jinak. Možná bere nějaké léky.

„Tak vidíš, Holčičko. Co když nejsem tvoje matka? Co když jsem jen nějaká nastrčená bytost? A jak mám vědět já, že ty jsi moje Holčička? Moje pravá Holčička a ne nastrčené Univerzum, vydávající se za mou dceru?“

„Mami, zeptej se mě na cokoliv, co by tě přesvědčilo, že jsem to opravdu já. Proč mě tolik ponižuješ? Já jsem opravdu tvoje Holčička,“ brečím. Je mi jedno, že si slzy razí cestu po tvářích. Je mi jedno, jak bude pokračovat můj další život.

„Tak dobře,“ přistupuje na moji hru. „Měli jsme doma nějaké zvíře?“

„Samozřejmě,“ usměji se. Vzpomněla jsem si na kocourka Mikeše. „Přece Mikeše!“

„Ano, Mikeš se jmenoval,“ přiznává matka. „A měl nějaké zvláštní znamení?“

„Mami, jakou hru tady se mnou hraješ? Dobře si pamatuji, že bych celý černý, ale na zadní levé noze měl takový malý bílý flíček,“ vybavuje se mně celé dětství.

Strašně jsem si přála mít doma živé zvířátko. Matka dlouho nesouhlasila, až když jsem přinesla samé jedničky na vysvědčení, ustrnula se a kocourka mi povolila.

„Vypadá to,“ na okamžik znejistěla, „že budeš opravdu moje malá Holčička,“ zvedla ke mně ruce, aby mě objala. „Tohle jsi nikde nemohla najít na těch dnešních strojích, na booku, nebo jak se všechny ty blázniviny jmenují, i když, kdo ví?“

„Mami,“ rozplakala jsme se.

„Holčičko, už můžu umřít, splnilo se mi moje poslední přání,“ řekla.

„Mami, dnešní medicína umí divy, musíme si všechno vynahradiť, všechny ty roky, co jsme se neviděly. Já ti musím říct spoustu věcí, vždyť ty vlastně nevíš nic od chvíle, kdy jsem ti zmizela ve výcvikovém středisku. Ty nevíš vůbec nic,“ byla jsem zase naměkko.

„Ono je někdy lepší nic nevědět, Holčičko,“ utřela si červené oči.

II.

„Mami, nemáš hlad?“

„Nemám. V mém věku to není nic divného, Holčičko! A ty preparáty, kterým se dnes říká jídlo, bez chuti a bez zápachu, to vlastně ani není jídlo,“ klidným hlasem bez jakéhokoliv výrazu odvětila matka. Chvillemi mi připadala jako naprogramovaný stroj, bez emocí.

„Neměla bys na něco chuť, třeba bych to sehnala a příště přinesla,“ snažila jsem se ji nějak rozveselit, vykolejit z jejího stereotypního života.

„Víš, na co bych měla opravdu chuť?“ položila spíše řečnickou otázku. „Na jahody. Na jahody se šlehačkou. Jako malá holka jsem je strašně ráda jedla. Babička natrhala na záhonku čerstvé jahody, tenkrát se ještě pěstovaly, ne jako dneska ty chemické syntetické hrůzy.“

Priznám se, že se mi začaly sbíhat sliny. „Mami, pamatuješ, jak jsme chodívaly na jahodový pohár do cukrárny, kolik mně mohlo být, pět nebo šest.“

„To si nemůžeš ani pamatovat, Holčičko, to bylo ještě v době, než svět začali řídit Oni. Vlastně už se dostávali pomaličku k moci. No a ty konce nakonec vidíš sama líp než já. Já už se nikam nedostanu, občas mně vyvezou ven. Dívám se na slunce a říkám si, jak ten život strašně utekl,“ aspoň na chvíli se zasnula.

„Mami, pokusím se sehnat pravé jahody, třeba ještě někde...“

Skočila mi do řeči: „Prosím tě, nenech se vysmát, kde by dneska mohly růst jahody. Celá planeta se změnila. Nic nefunguje jako dřív a stačilo k tomu pár desítek let. A já jim jako mladá dokonce věřila, že to myslí dobře, že svět bude lepší, krásnější. Že budeme všichni šťastní a spokojení,“ záblesk lepší nálady byl ten tam.

Myslím, že existovala nějaká pohádka, matně si vzpomínám, že mi ji sama vypravovala. Holčičku poslali v zimě pro jahody do lesa. Ona je nakonec přinesla, protože jí pomohli nějakí mužičci, možná jich bylo dvanáct, ale přesně si to už nepamatuji. Nebo deset? Pokusím se najít ony mužiky a pro matku jahody sehnat. Třeba ještě dneska existují pohádky.

„Matně si vzpomínám, jak jsme pak jednou jely z cukrárny domů. Zlobila jsem a tys mi naplácala na zadek. Pak jsi z toho měla problémy, ale už si to přesně nepamatuju,“ marně jsem hledala ve své paměti. Byla to jen jedna paměťová stopa. Možná jedna z prvních v mém životě.

„To bylo jinak. Měla jsi takové páskové letní botičky. A pravá bota ti spadla. Ty sis ji nechtěla nechat nasadit. Pořád jsi křičela, že ty sama. Chvilí jsme se přetahovaly o botu. Nakonec jsi ji hodila na vozovku, málem ji přešel autobus. A já už toho měla dost, v té době začaly problémy s tvým otcem. Bývala jsem podrážděná. Několikrát jsem tě plácla přes zadek, ale to bylo v té době absolutně tabu. Bít dítě! Okamžitě si na mě posvítila mravnostní policie. Ani si nedovedeš představit, co mi to dalo starostí a námahy, abych tě ochránila, abych si tě mohla nechat u sebe. Křičeli na mě na úřadech, že jsem krkavčí matka a nemůžu tě vychovávat. Hrozilo tvoje umístění v dětském